

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد تهران مرکزی

دانشکده ادبیات و علوم انسانی – گروه علوم قرآن و حدیث

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.A)

گرایش: الهیات و معارف اسلامی – علوم قرآن و حدیث

عنوان:

نقش زنان در شکوفایی فرهنگ انتظار

استاد راهنما:

دکتر محمدرضا آرام

پژوهشگر:

منیر ذاکری جزه‌ئی

زمستان ۱۳۹۶

تقدیم بہ:

ساحت قدس باری تعالیٰ

و بہ روان پاک رحمۃ للعالمین محمد مصطفیٰ ﷺ

و بہ وجود ملکوتی مولیٰ الموحدین امیر المومنین علی بن ابی طالب ﷺ

و بہ روح مطہرہ أم الائمه، فاطمہ زہرا ﷺ

و بہ ستارگان منور آسمان امامت و ولایت ﷺ

بہ خصوص بہ پیشگاہ بقیہ اللہ الاعظم، حضرت صاحب الزمان ﷺ کہ قلب

جہان در انتظار ظہور این یگانہ منجی عالم بشریت می تپد.

شکر و قدردانی:

خدایا، تو را سپاس، ای خالق کل هستی و ای عالم همه‌ی علوم.

تو را سپاس بی منتها که مرا لایق آن دانستی تا از پرتو بی‌کران دانشت، بهره‌ای نصیبم گردد. از تو مدد می‌خواهم که همیشه پشتیبان من باشی تا در مسیر خدایت گام بردارم و هر لحظه با علم بیشتر در جهت خشنودی تو عمل نمایم.

((من لم یشکر المخلوق، لم یشکر الخالق))

اکنون که با الطاف خداوند بزرگ، این پژوهش را به پایان رسانده‌ام، لازم می‌دانم از همه‌ی عزیزانی که در تمام مراحل مرا یاری داده‌اند، قدردانی نمایم. از زحمات بی‌شائبه‌ی و رهنمودهای علمی استاد بزرگوارم، جناب دکتر محمدرضا آرام که با حوصله و صرف وقت، موجبات شکل‌گیری این پایان‌نامه را فراهم نمودند، صمیمانه قدردانی نموده و سپاسگزاری می‌نمایم.

از مادر و پدر دلسوز و مهربانم که در طول مراحل مختلف تحصیل حامی و مشوق من بودند، کمال تشکر را دارم.

تعهد نامه اصالت پایان نامه کارشناسی ارشد

اینجانب منیر ذاکری جزهئی دانش آموخته مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته به شماره دانشجویی ۹۴۰۲۳۶۸۵۴ در رشته الهیات و معارف اسلامی - علوم قرآن و حدیث که در تاریخ ۹۶/۱۱/۱۰ از پایان نامه خود تحت عنوان: نقش زنان در شکوفایی فرهنگ انتظار با کسب نمره ۱۷ و درجه بسیار خوب دفاع نموده‌ام بدینوسیله متعهد می‌شوم:

۱. این پایان نامه حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط اینجانب بوده و در مواردی که از دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران (اعم از پایان نامه، کتاب، مقاله و...) استفاده نموده‌ام، مطابق ضوابط و رویه‌های موجود، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آن را در فهرست ذکر و درج کرده‌ام.

۲. این پایان نامه قبلاً برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح، پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاهها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است.

۳. چنانچه بعد از فراغت از تحصیل، قصد استفاده و هر گونه بهره برداری اعم از چاپ کتاب، ثبت اختراع و از این پایان نامه داشته باشم، از حوزه معاونت پژوهشی واحد مجوزهای مربوطه را اخذ نمایم.

۴. چنانچه در هر مقطع زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را بپذیرم و واحد دانشگاهی مجاز است با اینجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدرک تحصیلی‌ام هیچگونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی:

تاریخ و امضاء

دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی

(فرم ب)

فرم اطلاعات پایان نامه های کارشناسی ارشد

نام واحد دانشگاهی : تهران مرکزی	کد شناسایی پایان نامه : ۱۰۱۲۰۴۰۵۹۵۲۰۰۸
نام و نام خانوادگی دانشجو: منیر ذاکری جزهئی شماره ی دانشجویی: ۹۴۰۲۳۶۸۵۴ تعداد واحد پایان نامه: ۶ تاریخ صدور کد: ۹۵/۱۲/۱۷	تاریخ تصویب پروپوزال: ۹۵/۸/۸ سال و نیمسال اخذ پایان نامه ها: نیمسال اول ۹۶-۹۷ نام و نام خانوادگی استاد راهنما: دکتر محمدرضا آرام نام ونام خانودگی استاد داور داخلی: دکتر محمد رضوی نام ونام خانودگی استاد داورخارجی: دکتر زهرا خسروی ومکانی
تاریخ دفاع از پایان نامه: ۹۶/۱۱/۱۰ رشته تحصیلی: علوم قرآن و حدیث	نمره پایان نامه به عدد: ۱۷ نمره پایان نامه به حروف: هفده - بسیار خوب
عنوان پایان نامه کارشناسی ارشد: نقش زنان در شکوفایی فرهنگ انتظار	
<p>چکیده پایان نامه:(شامل خلاصه،اهداف،روش های اجرا و نتایج بدست آمده):</p> <p>موضوعی که در این پژوهش مورد بررسی قرار می گیرد، بررسی نقش زنان در شکوفایی فرهنگ انتظار است. این پژوهش به روش کتابخانه ای به جمع آوری اطلاعات پرداخته و بعد از تبیین فرهنگ انتظار و بررسی نقش زنان در عرصه های اجتماعی، سیاسی و اقتصادی و ضمن تاکید بر نقش همسری و مادری زنان در خانواده، نحوه ی شکوفایی فرهنگ انتظار در خانواده و جامعه را بیان می کند.</p> <p>زن با ایجاد فضای عبادی در خانواده، تربیت صحیح نسل منتظر، محبوب نمودن امام زمان^ع در خانواده، ایجاد مجالس ذکر و دعا برای امام زمان^ع در خانواده، تحکیم بنیان خانواده، بالابردن سطح نگرش ها و باورها نسبت به توانمندی زنان، دفاع از ارزش های اسلامی، سخنرانی در محافل و مجالس زنانه و نوشتن کتاب و مقاله در زمینه ی مهدویت، آموزش شناخت حق و باطل در خانواده ، انجام امر به معروف و نهی از منکر در خانواده، رعایت الگوی مصرف، انفاق، دادن صدقه برای خشنودی مومنین و امام زمان^ع و ... باعث شکوفایی فرهنگ انتظار می گردد. در انتها چنین نتیجه گیری می شود که زنان به عنوان نیمی از پیکره ی جامعه، مهم ترین عامل انتقال ارزش ها در خانواده و جامعه هستند و با عمل کرد دینی و انتقال معارف دینی و مهدوی باعث شکوفا شدن فرهنگ انتظار می گردند.</p> <p>کلید واژها: زن، فرهنگ، انتظار، فرهنگ انتظار، ظهور، آیات و روایات</p>	

توجه: ۱- این فرم باید تایپ شده تحویل داده شود. ۲- چکیده فوق همان چکیده پایان نامه است.

مناسب است تاریخ و امضاء:
مناسب نیست نظر استاد راهنما

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
.....أ	مقدمه:
فصل اول: کلیات	
.....٤	١-١ بیان مسئله‌ی تحقیق:
.....٥	٢-١ اهمیت موضوع تحقیق:
.....٥	٣-١ هدف و انگیزه‌ی تحقیق:
.....٦	٤-١ اهداف تحقیق:
.....٦	٥-١ سوالات تحقیق:
.....٧	٦-١ فرضیه‌های تحقیق:
.....٧	٧-١ مدل و روش تحقیق:
.....٧	٨-١ روش گردآوری اطلاعات:
.....٧	٩-١ روش تجزیه و تحلیل اطلاعات:
.....٧	١٠-١ متغیرها و واژه‌های کلیدی:
.....٨	١١-١ پیشینه:

فصل دوم: اهمیت و جایگاه زن در اسلام

- مقدمه..... ۱۱
- ۱-۲- جایگاه زن در قرآن..... ۱۱
- ۱-۱-۲- تساوی زن و مرد در انسانیت (احزاب / ۳۴ و ۳۵)..... ۱۲
- ۲-۱-۲- حقوق زنان (سوره نساء)..... ۱۳
- ۳-۱-۲-ظهار واحکام آن (سوره مجادله)..... ۱۴
- ۴-۱-۲- زنان مهاجر (سوره ممتحنه)..... ۱۴
- ۵-۱-۲- مریم علیها السلام زن پاکدامن (سوره مریم)..... ۱۵
- ۶-۱-۲- توطئه ی برخی از زنان پیامبر (سوره تحریم)..... ۱۵
- ۲-۲- زن در نهج البلاغه..... ۱۶
- ۳-۲- زن در آخرالزمان..... ۱۸
- ۱-۳-۲- حضور زنان در جایگاه مردان..... ۱۸
- ۲-۳-۲- شبیه شدن زنان به مردان یا بالعکس..... ۱۹
- ۳-۳-۲- شعار زن سالاری..... ۱۹
- ۴-۳-۲- بد حجابی زنان..... ۱۹
- ۵-۳-۲- اختلاط زن و مرد..... ۲۰
- ۶-۳-۲- تغییر معیار های ازدواج..... ۲۰

- ۲-۴-زنان اسوه.....۲۱
- ۲-۴-۱- حضرت حوا عَلَيْهَا.....۲۱
- ۲-۴-۲- بلقیس عَلَيْهَا.....۲۲
- ۲-۴-۳- حضرت آسیه عَلَيْهَا.....۲۳
- ۲-۴-۴- حضرت مریم عَلَيْهَا.....۲۴
- ۲-۴-۵- حضرت خدیجه عَلَيْهَا.....۲۶
- ۲-۴-۶- حضرت فاطمه عَلَيْهَا.....۲۸
- ۲-۴-۶-۱- ولادت فاطمه عَلَيْهَا.....۲۸
- ۲-۴-۶-۲- شأن نزول سوره ی کوثر.....۲۹
- ۲-۴-۶-۳- حقیقت شب قدر.....۲۹
- ۲-۴-۶-۴- خمسه ی طیبه (آیه تطهیر).....۲۹
- ۲-۴-۶-۵- فاطمه عَلَيْهَا ستاره درخشان است (نور / آیه ۳۵).....۲۹
- ۲-۴-۶-۶- باغ فدک (آیه ذوی القربی).....۳۰
- ۲-۴-۶-۷- شفا ی بیماری حسن و حسین عَلَيْهِمَا (آیه ی هل آتی).....۳۱
- ۲-۴-۶-۸- مباحله بین پیامبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ و گروه نصارا (آیه مباحله).....۳۰
- ۲-۵-زنان کفر پیشه:.....۳۲
- ۲-۵-۱- زن (لوط عَلَيْهِ و نوح عَلَيْهِ).....۳۲
- ۲-۵-۲- زن ابی لهب و دختر عمرو بن کعب بن سعد :.....۳۴

۳۵ ۶-۲- نتیجه بحث.....

فصل سوم: بررسی فرهنگ انتظار از منظر آیات و روایات

۳۷ مقدمه.....

۳۷ ۱-۳- مفهوم شناسی (فرهنگ انتظار).....

۳۷ ۱-۱-۳- معنای لغوی واژه انتظار.....

۳۸ ۱-۲- معنای اصطلاحی واژه ی انتظار.....

۳۸ ۳-۱-۳- معنای قرآنی واژه ی انتظار.....

۳۹ ۴-۱-۳- معنای لغوی واژه فرهنگ.....

۳۹ ۵-۲- معنای اصطلاحی واژه فرهنگ.....

۴۰ ۶-۱-۳- تعریف فرهنگ انتظار.....

۴۰ ۲-۳- شناخت حجت بن الحسن عسکری علیه السلام.....

۴۰ ۱-۲-۳- تاریخ ولادت حضرت بقیه الله علیه السلام.....

۴۱ ۲-۲-۳- امام مهدی علیه السلام در «حدیث ثقلین».....

۴۲ ۳-۲-۳- امام مهدی علیه السلام در احادیث اهل سنت.....

۴۲ ۴-۲-۳- امام مهدی علیه السلام در قرآن.....

۴۳ ۳-۳- فلسفه غیبت.....

۴۵ ۴-۳- انتظار.....

- ۳-۴-۱- پیشینه انتظار..... ۴۵
- ۳-۴-۲- فلسفه انتظار..... ۴۶
- ۳-۴-۳- وجوب انتظار..... ۴۷
- ۳-۴-۴- انواع انتظار..... ۴۹
- ۳-۴-۴-۱- انتظار عام..... ۴۹
- ۳-۴-۴-۲- انتظار خاص..... ۵۰
- ۳-۴-۴-۳- انتظار سازنده (پویا، مثبت)..... ۵۱
- ۳-۴-۴-۴- انتظار ویرانگر (مخرب، منفی)..... ۵۲
- ۳-۴-۴-۵- انتظار ایستا (ختی)..... ۵۲
- ۳-۴-۵- فضیلت انتظار..... ۵۳
- ۳-۶- وظایف منتظران..... ۵۴
- ۳-۷- ویژگی‌ها و کارکردهای فرهنگ انتظار..... ۵۶
- ۳-۸- نتیجه بحث..... ۵۸

فصل چهارم: نقش زن در شکوفایی فرهنگ انتظار

- مقدمه..... ۶۱
- ۴-۱- زمینه سازی فردی..... ۶۱
- ۴-۱-۱- حیطه شناخت..... ۶۱
- ۴-۱-۲- حیطه اخلاق و رفتار..... ۶۳

- ۶۳ ۴-۱-۲-۱-اخلاق
- ۶۵ ۴-۱-۲-۲-رفتار
- ۶۷ ۴-۱-۳-حیطه عاطفه
- ۶۸ ۴-۲-زمینه سازی در خانواده
- ۶۹ ۴-۲-۱-نقش دختران
- ۶۹ ۴-۲-۱-۱- جایگاه دختران در قرآن (تکویر آیه ۹۸)
- ۷۰ ۴-۲-۱-۲- قدرت شخصیت شناسی دختران (قصص آیه ۲۵ و ۲۶)
- ۷۱ ۴-۲-۱-۳-توان مندی دختران در انتقال اطلاعات (قصص ۱۱ و ۱۲)
- ۷۱ ۴-۲-۱-۴- رویکردهای دختران در شکوفایی فرهنگ انتظار
- ۷۱ ۴-۲-۱-۱-۴- رعایت عفت و حیا
- ۷۲ ۴-۲-۱-۲- ارتباط صمیمانه دختر با پدر
- ۷۳ ۴-۲-۱-۳- انتقال معارف مهدوی
- ۷۴ ۴-۲-۲- زن در جایگاه همسری
- ۷۴ ۴-۲-۲-۱- نقش همسری زن
- ۷۴ ۴-۲-۱-۱-۲- کامل کننده هستی مرد
- ۷۵ ۴-۲-۱-۲- تداوم بخشیدن به نسل آدمی
- ۷۶ ۴-۲-۱-۳- عامل آرامش و سکون همسر
- ۷۶ ۴-۲-۱-۴- پوشاندن عیوب همسر

- ۷۷.....۴-۲-۲-۱-۵- مشاور همسر در امور خانواده.....
- ۷۷.....۴-۲-۲-۲-۲- رویکردهای زن به عنوان همسر در شکوفایی فرهنگ انتظار.....
- ۷۸.....۴-۲-۲-۱-۱- ایجاد فضای عبادی در خانواده.....
- ۷۹.....۴-۲-۲-۲-۲- خدمت برای امام زمان علیه السلام در خانواده.....
- ۸۰.....۴-۲-۲-۳-۲- تشکیل مجالس ذکر مناقب و فضایل آن حضرت علیه السلام در خانواده.....
- ۸۰.....۴-۲-۲-۲-۴- محبوب نمودن امام زمان علیه السلام در خانواده.....
- ۸۱.....۴-۲-۳- زن در جایگاه مادری.....
- ۸۱.....۴-۲-۳-۱- نقش مادری.....
- ۸۲.....۴-۲-۳-۲- رویکردهای زن در نقش مادری برای شکوفایی فرهنگ انتظار.....
- ۸۳.....۴-۲-۳-۱- گام اول: انتخاب شایسته.....
- ۸۳.....۴-۲-۳-۲- گام دوم: هنگام انعقاد نطفه.....
- ۸۴.....۴-۲-۳-۳- گام سوم: دوران بارداری.....
- ۸۵.....۴-۲-۳-۴- گام چهارم: باز کردن کام نوزاد.....
- ۸۵.....۴-۲-۳-۵- گام پنجم: دوران شیردهی.....
- ۸۶.....۴-۲-۳-۶- گام ششم: دوران کودکی.....
- ۸۶.....۴-۲-۳-۷- گام هفتم: دوران نوجوانی.....
- ۸۷.....۴-۲-۳-۸- گام هشتم: دوران جوانی.....
- ۸۸.....۴-۳- زمینه سازی در اجتماع و فرهنگ.....

- ۸۸..... ۴-۳-۱- نقش زن در اجتماع
- ۸۹..... ۴-۳-۲- نمونه هایی از حضور زن در اجتماع
- ۸۹..... ۴-۳-۱- هجرت به حبشه
- ۹۰..... ۴-۳-۲- هجرت به مدینه
- ۸۰..... ۴-۳-۲- هجرت پس از رحلت پیامبر ﷺ
- ۹۱..... ۴-۳-۲- هجرت برای همراهی امام زمان (علیه السلام)
- ۹۲..... ۴-۳-۳- نقش زن در فرهنگ
- ۹۳..... ۴-۳-۴- رویکردهای زن در شکوفایی فرهنگ انتظار در اجتماع و فرهنگ
- ۹۳..... ۴-۳-۱- ارتقاء نگرشها و باورها
- ۹۳..... ۴-۳-۱- مشورت کردن با زنان
- ۹۴..... ۴-۳-۱- حضور زنان در مساجد
- ۹۵..... ۴-۳-۲- حضور در مجالس زنانه و سخنرانی ذکر مناقب و فضایل امام زمان (علیه السلام)
- ۹۵..... ۴-۳-۳- نوشتن کتاب و مقالات در زمینه مهدویت
- ۹۵..... ۴-۳-۴- ترویج و تبلیغ فرهنگ اسلامی
- ۹۶..... ۴-۳-۵- تحکیم بنیاد خانواده
- ۹۶..... ۴-۳-۶- تحول در معماری خانه و پوشش لباس
- ۹۷..... ۴-۴- زمینه سازی در سیاست
- ۹۷..... ۴-۴-۱- تعریف سیاست

- ۹۸.....۴-۴-۲- بررسی حضور سیاسی زنان.
- ۹۸.....۴-۴-۲-۱- حکومت داری بلیقیس علیها
- ۹۸.....۴-۴-۲-۲- بیعت با زنان
- ۱۰۰.....۴-۴-۲-۳- مشورت کردن در تمور
- ۱۰۱.....۴-۴-۲-۴- امر به معروف ونهی از منکر
- ۱۰۲.....۴-۴-۲-۵- ولایت مداری مردان یر زنان
- ۱۰۳.....۴-۴-۲-۶- خانه نشینی زنان
- ۱۰۴.....۴-۴-۲-۷- عقلانیت زنان
- ۱۰۵.....۴-۴-۴- رویکردهای زن در شکوفایی فرهنگ انتظار در سیاست
- ۱۰۵.....۴-۴-۴-۱- ایجاد روحیه حماسی
- ۱۰۵.....۴-۴-۴-۱-۱- شناخت حق و باطل
- ۱۰۶.....۴-۴-۴-۱-۱-۱- آیات قرآن
- ۱۰۷.....۴-۴-۴-۱-۱-۲- نهج البلاغه
- ۱۰۸.....۴-۴-۴-۱-۲- ایجاد انگیزه شهادت و ایثار
- ۱۰۹.....۴-۴-۴-۱-۳- معرفی و بیان وصیت نامه شهداء
- ۱۱۰.....۴-۴-۴-۲- امر به معروف ونهی از منکر
- ۱۱۲.....۴-۵-۵- زمینه سازی در اقتصاد
- ۱۱۳.....۴-۵-۱- نقش زن در اقتصاد

- ۱۱۴ ۲-۵-۴-الگوی مصرف:
- ۱۱۴ ۱-۲-۵-۴-قناعت
- ۱۱۷ ۲-۲-۵-۴-پس انداز
- ۱۱۸ ۳-۵-۴- رویکردهای زن در شکو فای فرهنگ انتظار دز زمینه ی اقتصاد
- ۱۱۸ ۱-۳-۵-۴- دادن صدقه و رفتن به زیارت به نیابت آن حضرت علیه السلام
- ۱۱۹ ۲-۳-۵-۴- ادای حقوق بردران دینی
- ۱۲۰ ۳-۳-۵-۴- خشنودکردن مومنین
- ۱۲۱ ۶-۴- نتیجه بحث
- ۱۲۳ نتیجه گیری نهایی
- ۱۲۶ پیشنهادات
- ۱۲۷ منابع
- ۱۳۴ چکیده انگلیسی

مقدمه:

﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ...﴾ حدید/۲۵

«به تحقیق رسولانی را با آیات و معجزات فرستادیم و با آن‌ها کتاب و میزان را نازل کردیم تا مردم برای اقامه‌ی قسط به پاخیزند.»

در دوران غیبت امام مهدی علیه السلام همه‌ی آحاد مردم اعم از زن و مرد مسئولیت خطیری بر عهده دارند. منتظران واقعی برای ایجاد زمینه‌ی ظهور و شکوفایی فرهنگ انتظار دو مسئولیت مهم بر عهده دارند. نخستین مسئولیت که شاید مهم‌ترین مسئولیت نیز باشد، همان خودسازی است. منتظر واقعی با ایمان به خدا و امام زمان علیه السلام و مزین شدن به خصال نیک و اخلاق اسلامی، خود را در زمره‌ی واقعی منتظران امام زمان علیه السلام قرار دهد. مسئولیت دوم، دگراندیشی است. منتظران با تبلیغ و اشاعه‌ی فرهنگ انتظار، عشق و علاقه به امام مهدی علیه السلام را در میان مردم ایجاد کنند و زمینه‌ی ظهور ایشان را فراهم کنند.

از آن‌جا که زنان نیمی از جامعه را تشکیل می‌دهند و از منتظران حکومت مهدی علیه السلام هستند، می‌توان گفت: زنان به عنوان زمینه‌سازان ظهور علاوه بر رسالت فردی در جامعه، رسالتی دیگر نیز به عهده دارند و باید در جهت دگرسازی تلاش کنند. آن‌ها با تبلیغ دین و ترویج ارزش‌های اسلامی و با هدف اصلاح جامعه درصدد مهیاکردن جامعه‌ای آرمانی و مهدی‌پسند می‌باشند و با دعوت به دین خدا و متوجه نمودن تک تک افراد جامعه به مهدی علیه السلام و انجام وظایفی که در این پژوهش خواهد آمد، روح امید را در جامعه‌ی بشری، زنده می‌کنند.

هم‌چنین تربیت نسل منتظر و پرورش یاران خاص آن حضرت نیز بر عهده‌ی زنان است. بنابراین مهم‌ترین نقش زن در خانواده همان نقش، مادری و همسری است. زنان با ایجاد آرامش و انس در فضای خانواده و تربیت درست فرزندان می‌توانند یاران خاص امام زمان علیه السلام را به جامعه‌ی منتظران تحویل دهند

و جمیع منتظران را به سوی جامعه‌ای آرمانی سوق دهند. لیکن آنچه در این پژوهش مد نظر است، نقش زن در شکوفایی فرهنگ انتظار است. این پژوهش از چهار فصل تشکیل شده است:

فصل اول: کلیات؛ که هدف و انگیزه و سوالات تحقیق در آن بیان می‌شود.

فصل دوم: به‌طور اجمالی با عنایت به آیات و روایات بر جایگاه و مقام زن در اسلام و آخرالزمان، پرداخته می‌شود و از آن جا که انسان برای انجام امور زندگی نیاز به الگو دارد، در بخش دوم این فصل زنان نمونه و الگوهای جامعه‌ی اسلامی معرفی می‌گردند.

فصل سوم: به مسئله‌ی فرهنگ انتظار از منظر آیات و روایات پرداخته می‌شود. بدین علت موضوع بحث این پژوهش نحوه‌ی شکوفایی فرهنگ انتظار توسط زن است؛ بنابراین نیاز است ابتدا در این فصل واژه‌ی فرهنگ انتظار و مسئله‌ی انتظار نیز تبیین گردد.

فصل چهارم: در این فصل نخست به مسئله‌ی زمینه‌سازی فردی که شامل شناخت خدا و معصومین و مزین شدن به فضایل اخلاقی و محبت کردن به امام زمان علیه السلام پرداخته می‌شود؛ سپس در خانواده و جامعه نقش زن بررسی می‌گردد و پس از آن نحوه‌ی شکوفایی فرهنگ انتظار در خانواده و جامعه توسط زن بیان می‌شود. نکته‌ای که قابل ذکر است، این است که هدف از این پژوهش ارائه‌ی راه‌کارهای لازم برای شکوفایی فرهنگ انتظار است و در انتهای این پژوهش مبحث نتیجه‌گیری و پیشنهادات آمده است.

فصل اول

کلیات